

ESPYY

Espoon ympäristön puolesta 2/07

ESPOON YMPÄRISTÖYHDISTYS ry ESBO MILJÖFÖRENING rf

**Suomen luonnonsuojeluliitto ry:n
Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin sekä
Natur och Miljö rf:n paikallisyhdistys**

Jäsenmaksu 28 e, opiskelijat 20 e, perhejäsenmaksu 38 e.
Liittymiset ja osoitteenmuutokset Suomen luonnonsuojeluliit-
toon (www.sll.fi tai p. 09-228081).

Yhdistyksen toimisto:
Pappilantie 5
02770 Espoo
P. 455 1194
espyy.ry@kolumbus.fi
<http://www.espyy.net>

ESPYY Espoon ympäristön puolesta

Lehti on Espoon ympäristöyhdistyksen jäsenlehti.
Päätoimittaja, taitto: Merja Ruohonen
Painopaikka: Kopioniini
Painos: 1800 kpl

Lehteä koskevat tiedustelut osoitteella:
Merja Ruohonen,
Tiistilantie 6 D 28, 02230 Espoo
p.k. 803 4759
merjaru@jippii.fi

Kannen kuva: *Luontoleirin bongauskisa
Kattilajärvellä 2007.*
- Valok. Henrik Kettunen.
Takakannen kuva: *Iltatunnelmaa
luontoleirillä.* - Valok. Henrik Kettunen.

Toimitus pidättää oikeuden tarvittaessa lyhen-
tää lehteen lähetettyjä kirjoituksia.
Tämä lehti on painettu paperille, jolla on
pohjoismainen ympäristömerkki.

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus	3
Toimintasuunnitelma vuodelle 2008	4
Espoon raskas maankäyttö tuhoa luontoa	6
Kannunsillanmäen Järjestökatu	8
Syksyinen veneretki Kytön saarelle	10
Mielipiden Pellaksenmäen kaava-aineistosta	12
Luonnonsuojelua vauvasta vaariin	13
Talviluontoleirit 2008	14

Pääkirjoitus

Monelle työkiireet ovat jo helpottumassa vuoden loppua kohti. On aika keskittyä muihin asioihin, kuten perheeseen ja ystäviin. Minun kotiseudullani kylän miehet lähtevät tonttumarsille, laulamaan sekä naapureiden että omaksi ilokseen. Se on melkein ainoa kerta vuodessa, kun kokoontumme yhteen, rentoudumme ja keskustelemme kuulumisista. Sitten vuosi vaihtuu. Tehdään uuden vuoden lupauksia ja mietitään, mitä onni tuo seuraavan 12 kuukauden aikana. Espoolaisille tämä uusi vuosi ei ole mitenkään tavanomainen. Kaupunki viettää 550-vuotisjuhlaansa. Sen kunniaksi on paljon erilaisia tapahtumia tiedossa joka puolella kaupunkia. Vuoden päästä se on ohi ja arkielämä jatkuu taas entisellään. Mutta mitä me oikeastaan juhlimme? Minun mielestäni nyt on oikea hetki miettiä, mitä on saavutettu 550 vuoden aikana Espoossa, miten nyt voidaan parhaiten hyödyntää näitä saavutuksia ja mitä haluamme antaa heille, jotka asuvat Espoossa tulevaisuudessa, vaikka 550 vuoden päästä. Tehdään nyt lupauksia, jotka merkitsevät jotain vielä 550 vuoden kuluttua.

Mikä Espoossa on erikoista? Espoon maisemat ja luonto ovat mahtavia. Myös kulttuurisesti kaupunki on hyvin monipuolinen ja rikas. Kaupunki on ollut monella tavalla hyvin varakas jo usean vuosisadan ajan. Viime vuosikymmeninä myös korkeateknologia on ollut vahvasti mukana kaupunkikuvassa. Minulle Espoon kaupungin kuva koostu juuri näiden kolmen komponentin yhdistelmästä: luonto, kulttuuri ja korkeateknologia. Minä viihdyn tällaisessa kaupungissa ja uskon, että sama pätee enemmistöön Espoolaisista.

Kuitenkin viime vuosina kaupungin maisemassa on tapahtunut suuria muutoksia, jotka horjuttavat edellä mainittua kaupunkikuvaa ja vaarantavat asukkaiden viihtyvyyttä. Vaikka lainsäädännön tavoite erityisesti Maankäyttö- ja rakennuslain tapauksessa on ollut lisätä kaavoitusprosessin läpinäkyvyyttä ja kansalaisten mahdollisuuksia

vaikuttaa siihen, käytännössä vaikuttaminen on tehty vaikeammaksi monella tavalla. Myös väestönkasvutavoitteet ajavat kaavoitusta ja luonnonarvot valitettavasti jäävät kauaksi taakse kaupungin maankäytön priorisoinnissa. Monessa suuremmassakin kaupungissa muualla Euroopassa käytetään kaupunginlaajuisia viherkaavoja tai vihersuunnitelmia. Niiden tehtävä on paikallistaa luonnonarvoja niin, että ne voidaan arvioida helposti ja ottaa huomioon kaavoituksessa. Sen sijaan Espoossa joskus tuntuu, että meillä on yleiskaava, joka käytännössä näyttää 1) missä saa rakentaa 2) missä on jo rakennettu ja 3) missä täytyy hakea kaavamuutosta ennen rakentamista. Viherkaava on työkalu, joka auttaa kaavoittajaa ottamaan luonnonarvot huomioon maankäytön suunnittelussa. Sen tehtävä ei ole rajoittaa kaavoitusten määrää, vaan mahdollistaa luonnonmukainen kaavoitus. Jos kaupunkisuunnittelukeskuksessa ollaan jo miettimässä, mikä olisi hyvä uudenvuodenlupaus vuodelle 550 tai miten voidaan huomioida kaupungin 550 -vuotista historiaa, haluan ehdottaa viherkaavan laatimista.

Ympäristöyhdistyksessä olemme myös pohtineet sopivia tapoja huomioida kaupungin 550 -vuotisjuhlaa. Siitä tulee enemmän tietoa lehden seuraavassa numerossa, mutta olemme perustamassa hanketta, jossa kiinnitetään huomiota kaupungin kulttuurimaisemiin ja niiden elvyttämiseen.

Lopuksi totean, että ensi vuonnakin teemme työtä kaupungin ympäristön puolesta sekä lisätäksemme kaupunkilaisten mahdollisuuksia nauttia luonnosta. Jos haluat vaikuttaa mm. näihin asioihin, niin tervetuloa mukaan. Kuukausikokouksemme ovat kaikille avoimia, saa kirjoittaa lehteen ja saa kirjoittaa minullekin.

Lopuksi toivotan hauskaa joulua ja hyvää juhluvuotta kaikille lukijoille!

Stephen Venn, puheenjohtaja

Toimintasuunnitelma vuodelle 2008

Espoon ympäristöyhdistys ry (Espyy) on Suomen luonnonsuojeluliitto ry:n ja Natur och miljö rf:n jäsen. Espyy toimii edellä mainittujen keskusjärjestöjen rekisteröitynä paikallisyhdistyksenä Espoossa.

Espyy tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua niin, että kuntalaisten elinympäristö säilyy monimuotoisena ja viihtyisänä paikkana ei vain nykykupuille vaan myös jälkipolville. Tässä mielessä Espyy toimii yhdysiteenä niiden kuntalaisten kesken, jotka arvostavat luontoa ja ympäristön-suojelua sekä vaikutuskanavana niille, jotka haluavat vaikuttaa ympäristöasioita koskevissa kunnan päätöksentekoprosesseissa.

Espyy toiminta-ajatuksena on jatkaa ja kehittää jo aloittamaansa toimintaa sekä pyrkiä vahvistamaan yhteistyötä eri tahojen kanssa. Paikallistason yhteistyötä tehdään mm. muiden espoolaisten ympäristöasioita ajavien yhdistysten kanssa sekä eri kaupunginosa- ja asukas-yhdistysten kanssa. Espyy edustajat osallistuvat aktiivisesti alueneuvottelukuntien työhön. Espyy pyrkii myös aktiivisesti kartoittamaan yritys-yhteistyö-mahdollisuuksia.

Hallinto ja talous

Käytännön toimista Espyyssä vastaa sen hallitus, joka pyrkii kokoontumaan kuukausittain. Vuosikokous pidetään maaliskuun 2008 loppuun mennessä ja syyskokous loka-marraskuussa 2008. Yhdistyksen toimistolle (Pappilantie 5) pyritään saamaan vuosiksi 2008 - 2009 esimerkiksi osa-aikainen toimistotyöntekijä palkkatuella.

Talouden osalta pääasiallisen tulokertymän muodostavat jäsenmaksut. Espyy voi lisäksi hakea

keräyslupaa varainhankintaan ympäristönsuojelullisiin tarkoituksiin. Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry:ltä saadaan paikallistoiminta-avustusta esim. luontokartoitusten ym. vastaavien tekoon.

Toiminta

Kaavoitus ja yhdyskuntasuunnittelu

Kaavoituksen ja yhdyskuntasuunnittelun suhteen jatketaan kaavaluonnosten seuranta ja niihin vaikuttamista yhteistyössä mm. paikallisten yhdistysten sekä luottamus- ja virkamiesten kanssa. Erityisesti pyritään edistämään Nuuksion järviylängön ym. laajojen viheralueiden, pienialaisten lähiympäristöjen sekä muiden suojelu- ja viheralueiden säilymistä. Vastustetaan sekajätteen polttoa ja pyritään edistämään jätemäärän vähentämistä.

Metsät

Espyy pyrkii edistämään metsäluonnon monimuotoisuuden säilymistä koko Espoon alueella. Tavoitteena on Nuuksi-on kansallispuistoalueen laajentaminen ja muidenkin luonnonsuojelullisesti arvokkaiden kohteiden säilymisen edistäminen. Myös muita metsäsuunnitelmia seurataan ja pyritään Espoon kaupungin metsien luonnonvarojen säilyttämiseen. Yhteistyökumppaneina toimivat muun muassa Espoon kaupungin luonnonhoitoyksikkö ja asukas-yhdistykset.

Vesistöt

Espoon vesistöjä ja kosteikkoja tarkkaillaan ja niiden ympäristömuutoksia

seurataan myös jatkossa. Yhteistyö Espoon eri vesiensuojeluyhdistysten kanssa jatkuu. Lisäksi toimitaan Matlalajärven Natura-alueen ennallistamishankkeen edistämiseksi. Etsitään vuoden 2008 alkupuolella sopiva kohde Life+ ohjelman rahoituksen saamiseksi sekä tehdään siihen liittyen hankke- ja rahoitussuunnitelma hyvissä ajoin ennen hakukierroksen alkua.

Luonnonhoito

Santalahdenpuiston kukkaniittyä ylläpidetään yhdessä Espoon kaupungin kanssa, ja alueella jatketaan lintujen talviruokintaa. Lähderannan omenapuulehdon ylläpitoa jatketaan talkoovoimin, suojataan puita ja niitetään heinikkö. Luukissa suojellaan suoneidonvaipan kasvupaikkaa.

Etsitään myös sopivaa kummi- niittykohdetta.

Jäsenhankinta, tiedotus ja viestintä

Yhdistyksen jäsenmäärää pyritään kasvattamaan aktiivisesti vuoden 2008 aikana.

Yhdistyksen tiedotuskanavat ovat kotisivut, jotka on tarkoitus saada uudistettuna käyttöön vuoden 2008 alussa sekä kaksi kertaa vuodessa julkaistava ESPYY - Espoon ympäristön puolesta -lehti, jonka painosmäärä noin 1800 kpl. ESPYY-lehti on tärkeä koko yhteistyöverkostolle tehtävän viestinnän ja markkinoinnin kanavana. Tehostetaan tiedotusta paikallis- lehdissä ja Luonnonsuojelija -lehdessä. Vuoden 2008 aikana tehdään yhdistykselle yleisesite.

Yhteistyö eri järjestöjen kanssa

Järjestetään yhteistyössä Espoon Nuoret Ympäristönsuojelijat (ENY) ry:n kanssa ohjattuja kevätseurantaretkiä maaliskuusta alkaen perheille sekä heinä-elokuun vaihteessa perheleiri Nuuksion Kattilajärvellä. Lisätään tiedotus- ja muuta yhteistyötä Natur och Miljö:n sekä alueen muiden paikallisyhdistysten, mm. Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n ja Vantaan ympäristöyhdistys ry:n kanssa.

Järjestökatu - Pappilantie - Villa Apteekin talotoimikunta

Jatketaan Järjestökadulla, Pappilantiellä toimivien kolmannen sektorin yhdistysten, EMY ry:n, Hyvä Arki ry:n ja Kalliolan Setlementin Askel-projektin kanssa sekä Villa Apteekissa toimivan Monikulttuurisen toimintakeskus Veturin ja keramiikkapaja RiTiTyy:n kanssa. Jatketaan EMY ry:n ja Espoon työvoiman palvelukeskuksen Time-Out - ohjelman puitteissa järjestettyjä retkiä Luontotalo Villa Elfivikiin. Tehdään yhdessä EMY ry:n kanssa luonto- ja kaupunkipolkujen tunnetuksi tekemistä järjestämällä yhteisiä retkiä.

Yhdistys järjestää myös Laakolahden urheilukentän vieressä olevan omenapuulehdon ja uuden perinneyhdistyksen kunnostustalkoot, joihin kutsumme myös mukaan järjestökadun väkeä.

Osallistutaan Villa Apteekin talotoimikunnan puitteissa yhteisiin talkoisiin ja tapahtumiin sekä järjestäjinä että osallistujina itse tapahtumiin.

Yhdistys toimii järjestökadulla lähinnä edellä mainittujen kolmannen sektorin yhdistysten tukijärjestönä toteuttamalla erilaisia ympäristöön liittyviä retkiä ja tapahtumia.

Espyy nettisivut uusiutuvat vuoden vaihteessa.
Osoite pysyy entisenä: www.espyy.net

Espoon raskas maankäyttö tuhoaa luontoa

*Pirjo Itkonen
Pasi Raipola*

Espoon ympäristöyhdistys perustettiin vuonna 1974 toimimaan Espoon luonnon ja kuntalaisten edunvalvojana ympäristönsuojeluasioissa. Jäseniä yhdistyksellä on 1500.

Tämän päivän Espoo on hyvin haasteellinen toimintakenttä pääsääntöisesti vapaaehtoistyövoimalla toimivalle yhdistykselle. Espoon kaupungin päättäjien sitoutuminen ylimitoitettuihin väestökasvutavoitteisiin on johtamassa ympäristön kannalta liian raskaaseen maankäyttöön. Maankäyttö uhkaa jäljellä olevia yhtenäisempiä metsäalueita, ekologisia viherkäytäviä ja vesiluontoa. Viimeisen 30 vuoden aikana on Espoon yhtenäisistä metsäalueista hävinnyt jo kaksi kolmasosaa. Luontoarvojen puolustamista vaikeuttaa se, että Espoon virkamies- ja luottamushenkilöjohto eivät ole luonnon-suojelumyönteisiä.

Yhdistyksen aktiivit ovat täystyöllistettyjä maankäyttöön liittyvissä asioissa ja kaavoituksen seuraaminen vie ajan ”pehmeämmältä” luonnonsuojelutyöltä. Resurssit eivät nykyisellään riitä ideoimaan ja toteuttamaan luontoretkiin ja ympäristökasvatukseen liittyvää toimintaa. Onneksi yhdistys on saanut erittäin tärkeää asiantuntija-apua Uudenmaan ympäristönsuojelupiiriltä.

Espoon ympäristöyhdistys haluaa erityisesti nostaa esille seuraavat ongelmat toiminta-alueellaan:

1. Päättäjät ovat sitoutuneet ylimitoitettuihin väestökasvutavoitteisiin ja asutuksen hajauttamiseen yhä laajemmalle. Julkisuudessa puhutaan kaupunkirakenteen tiivistämisestä ja il-

mastonmuutoksen torjumisesta, vaikka samaan aikaan avataan rakentamiselle uusia laajoja luontoarvoiltaan rikkaita alueita. Päättäjiltä näyttää unohtuneen se, että ilmastonmuutoksen torjunnassa elinvoimaisella ja monimuotoisella luonnolla on erittäin tärkeä tehtävänsä.

Miksi kukaan ei esitä kritiikkiä kasvutavoitteista?

Sekä Suomen valtio että Espoon kaupunki ovat hyväksyneet Local Agenda 21:n, jossa sitoudutaan paikallisesti kestäväen kehityksen periaatteisiin. Espoon nykyinen maankäyttö ja suunnittelu on ristiriidassa näiden periaatteiden kanssa.

2. Kaavoitusprosessi ei nykyisellään ole asukkaita aidosti osallistava ja demokraattinen. Mikäli kaupunki toimisi Maankäyttö- ja rakennuslain, Kuntalain ja Perustuslain hengen mukaisesti kaavoitus pohjautuisi kunnan perusselvityksiin ja osallisten lausunnoilla ja mielipiteillä olisi painoarvoa. Kaavoitusprosessia ohjaavat tahot pyrkivät saamaan mahdollisimman tehokasta rakennusoikeutta kohteisiin, jotka hyvin usein sijoittuvat asukkaille tärkeille ja luonnonsuojelun näkökulmasta katsottuna kriittisille viheralueille. Esimerkkeinä kohteista mainittakoon Kauklauden Näkinmäki, Pellaksenmäki, Saunalahti – Tillinmäki ja Uusmäki. Espoo mainostaa uudenlaista kumppanuusajattelua hankkeissaan, mutta tosiasiallisesti kyse on vanhakantaisesta aluerakentamisesta, jossa rakennusfirma sitoutuu hoitamaan alueen infrastruktuurin. Luontoarvojen huomioimiselle ei jää tilaa tämältyyppisissä hankkeissa.

Ympäristöyhdistys on viime vuosi-
na työstänyt suuren määrän kaavalau-
suntoja ja antanut aina vahvat perus-
telut suunnittelualueiden luontoarvois-
ta ja pyrkinyt löytämään ratkaisuja,
joissa tilaa löytyisi sekä luontoarvo-
jen säilyttämiselle, että rakentamisel-
le. Näillä perusteluilla ei ole ollut juu-
rikaan vaikutusta suunnitteluun ja ai-
noastaan tapauksissa, joissa on ollut
kyseessä vahvasti suojellun lajin esiin-
tymä on kaavaan jouduttu tekemään
muutoksia.

Kaupunki haluaisi nopeuttaa kaa-
voitettavien alueiden esirakentamista
jo ennen kuin kaava on saanut lain-
voiman. Mikä taho tällaisessa tilan-
teessa pystyy valvomaan alueen luon-
toarvojen huomioimista? Nykyinen voi-
massaoleva käytäntökään ei toimi ja
kaupungin mailla on tuhoutunut arvok-
kaita luontokohteita, koska tieto ei ole
kulkenut kaupungin eri toimialayksiköi-
den välillä.

3. Suojelualueverkosto on nykyisel-
lään riittämätön ja Nuuksion kansal-
lispuiston ulkopuolella ei kaupunki ole
maillaan suojellut riittävän laajoja
metsäalueita luonnon monimuotoisuuden
säilyttämiseksi. Kaupungin mailta
löytyy vielä useita arvokkaita metsä-
kokonaisuuksia, joilla ei ole minkään-
laista suojaa voimassaolevissa kaa-
voissa. Virkistysaluemerkintää voi-
daan tulkita siten, että V tai VL-1-alue
ovat maankäytön reservialuetta, joka
rakentamispaineiden alla voidaan hel-
posti kaavamuutoksella tai poikkeus-
luvalla ottaa käyttöön. Espoon Keskus-
puisto on jatkuvan, kaikista ilmansuun-
nista tapahtuvan, nakertamisen
kohteena. Hyvänä esimerkkinä voi-
daan nostaa esille poikkeamisluvalla
Keskuspuistoon runnottu Fortumin pai-
neenkorotuspumppaamo. Tästä hank-
keesta ei pyydetty lausuntoja
ympäristöviranomaistaholta. Keskuspuiston
tapaus osoittaa, kuinka säännöistä ja
tehdyistä kaavoista ei välitetä, eikä

yhteisiä ratkaisuja ja päätöksiä nou-
dateta.

Ekologisten viherkäytävien turvaa-
mista ei haluta kaavamääräyksillä var-
mistaa. Etelä-Espoon yleiskaavaehdo-
tuksen kaavaselosteosassa viheryh-
teydet on hyvin mainittu, mutta itse
kaavakartassa nämä yhteydet on kor-
vattu virkistysyhteysmerkinnöillä. Vir-
kistysyhteys tarkoittaa pääsääntöisesti
kevyenliikenteen väylää, eikä sillä tur-
vata eläinten kulkuyhteyksiä. Kaa-
vaselosteosa ei ole juridisesti sitova,
joten siinä on helppo tuoda esille asi-
oita, joita ei käytännössä kuitenkaan
toteuteta.

4. Kaavoitus ja rakentaminen on Es-
poon pienvesien suurin ongelma ja
huolenaihe. Kovat rakentamispaineet
heijastuvat suoraan virtavesiin, kos-
ka uudet rakennettavat alueet sijait-
sevat jokien ja purojen vesitasapainon
kannalta elintärkeillä alueilla.

Pienivirtaisia ja vastaavia vesiuo-
mia ei yleensä pyritä erikseen otta-
maan huomioon. Tästä seuraa usein
eriateista perkaamista ja putkittamis-
ta, joka toteutetaan usein ilman tar-
vittavia lupia. Uudisrakentamisen yh-
teydessä kaadetaan purokäytävien
puut, täytetään suot, kosteikot, pai-
nanteet ja lähteet. Luontaisia pintave-
sien virtaamia muutetaan radikaalisti
vaikka hyvin usein olisi kustannuste-
hokkaampaa järjestää ns. hulevesien
poisto luonnonmukaisesti.

Tuhottuja kohteita on mahdotonta
koskaan saada takaisin, vaikka raken-
nuttaja olisi toiminut väärin ja rikko-
nut lakia. Espoossa virtaa tälläkin het-
kellä taimenelle kelpollisista puroista
pitkiä uomaosuuksia putkessa, ja tu-
levaisuudessa ilmeisesti yhä enem-
män.

Veden riittävyys kuivina kausina on
suuri ongelma ja mm. Glimsinjoessa
(Espoonjoki) vedenvirtaama on käy-
tännössä katkennut, kun vedenotto
golfkentille ja maatalouteen on kasva-

nut. Myös vesistöjen säännöstely yhteiskunnan vedenoton tarpeisiin aiheuttaa vakavia ongelmia. Näistä pahimpana esimerkkinä voidaan pitää Gumbölenjoen Mynttilänkoskeen kohdistuvia vaikutuksia. Alivirtaama-aikaan on erittäin laajoja kuiville jääviä alueita, jotka kaventavat uhanalaisen meritaimenkannan muutenkin rajallista poikastuotantoalaa.

Espoossa on useita järviä joiden tila on heikentynyt viime vuosikymmenien aikana. Bodomjärven ja Matalajärven tila oli tutkimusten perusteella hyvä vielä 1980 - luvun puolivälissä, mutta tänä päivänä kyseiset järvet luokitellaan tyydyttävä - välttävä akselilla. Valuma-alueiden kautta vesis-

töihin kulkeutuvia ja niitä kuormittavia päästöjä ei ole saatu kuriin.

Loppukommentti:

Talouden arvoja korostavassa kilpailuyhteiskunnassa luontoarvot jäävät poikkeuksetta ilman huomiota ja on ikävä joutua toteamaan, että Espoossa monimuotoinen luonto on vaarassa hävitä, koska sen arvoa ei haluta ymmärtää ja sen säästämistä tuleville sukupolville ei olla valmiita turvaamaan.

Kirjoittajat Pirjo Itkonen ja Pasi Rapolta ovat Espoon ympäristöyhdistyksen hallituksen jäseniä.

Espyy toimii Kannusillanmäen Järjestökadulla

Villa Apteekki

Espoon ympäristöyhdistys ry:n toimisto sijaitsee Villa Apteekissa, Pappilantie 5, Espoon Keskuksessa. Kuten talon nimikin jo antaa viitteitä talon aikaisemmasta käytöstä on talo toiminut apteekkina, sen rakentamisesta 1900-luvun alkupuolelta lähtien, kunnes apteekki siirtyi Espoon virastotaloon 1975. Talo on ollut sen jälkeen erilaisessa käytössä kunnes järjestöjä alkoi muuttaa sinne 1990-luvun loppupuolella.

Villa Apteekki on kaksikerroksinen puurakenteinen talo, jonka alakerroksessa toimii Espoon kaupungin Monikulttuurinen toimintakeskus Veturi, yläkerroksessa on Espoon Mielenterveysyhdistys EMY ry:n, Espoon Nuoren Ympäristönsuojelijat ENY ry:n ja Espoon ympäristöyhdistys ry:n toimistot. Kellarikerroksessa toimii Keramiikkakellari Ritityy, jonka Joulupuoti ja Pääsiäispuoti antavat iloista ilmettä ja eloa talolle.

Espoon kaupunki, kiinteistö omistajana on uusinnut talon katon ja tehnyt ulkoverhoilun korjauksia sekä uusinnut ulkoportaot.

Talotoimikunta

Villa Apteekissa toimii talotoimikunta johon kuuluvat edustajat kulloinkin talossa olevista järjestöistä.

Talotoimikunta on vuosien saatossa järjestänyt erilaisia talkoita ja muita tapahtumia Pappilantien varrella. Näistä mainittakoon esimerkiksi Navettafestarit jotka järjestettiin yhdessä muiden Pappilantien järjestöjen ja toimijoiden kanssa vuosina 2004 ja 2005 sekä vuonna 2006 järjestetyt Ympäristömarkkinat.

Talotoimikunta päättää kiinteistönhoidosta, siivouksesta ja muista yleisilmeeseen vaikuttavista asioista sekä talon hankinnoista. Talotoimikunta järjestää myös keväisin ja syksyisin ns. *harahumpat* eli ulkosiivoustalkoot.

Kannusillanmäen ennallistamishanke 2002-2005

Pappilantie sijaitsee Kannusillanmäen länsireunalla ja marraskuussa 2002 perustettiin Kannusillanmäen kulttuuriympäristön ennallistamishanke. Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat Esbo hembygdsförening rf, Espoon kaupunki, Espoon Mielenterveysyhdistys EMY ry, Espoon ympäristöyhdistys ry, Hyvä-Arki ry, Kehu ry, Keski-Espoo -seura ry, Pro Espoonjoki ry ja Taideyhdistys Suna ry. Hankkeen projektivastaavana toimi arkkitehti Antti Pirhonen.

Hankkeen tavoite oli alueen, joka rajoittui pohjoisessa Espoon jokeen, idässä Kirkkokatuun, etelässä keskuksen hallinto- ja asuinkortteleiden kiinteistörajoihin ja lännessä Espoon väylään, ennallistaminen ja kehittäminen kulttuurihistoriallisena ja maisemallisena kokonaisuutena, joka liittyy luontevasti Keski-Espoon viher- ja kulttuuriympäristöihin. Alue on länsipuolisia omakotikiinteistöjä lukuun ottamatta kaupungin omistuksessa. Alueen maisemaselvityksen teki Ltd-konsultit Oy, jolle toimitettiin suunnitelman pohjaksi Jukka Jalavan aikaisemmin laatimat selvitykset "Kannusillanmäen hoito/tutkimussuunnitelma", "Kannusillanmäen luontoinventaario 2002" ja "Kannusillanmäeltä kesällä 2002 tavatut perhoslajit".

Kannusillanmäeltä laadittiin ennallistettava maisemanhoitosuunnitelma ja toteutusohjeet koko alueelle sekä kiinteistökohtaiset ohjeet, joita käytetään edelleen ohjeina pihojen ja niihin liittyvien alueiden

kunnostuksessa. Ennallistamishanke loppui vuonna 2005.

Järjestökatu

Ajatus Pappilantien nimeämisestä Järjestökaduksi syntyi vuonna 2005 jolloin Pappilantien järjestöt yhdessä maahanmuuttajapalveluiden ja Espoon kaupungin sosiaalitoimen edustajan kanssa pitivät yhteisen suunnittelukokouksen. Kokouksessa listattiin yhteisiä arvoja ja järjestöjen yhteistyötä tulevaisuudessa. Järjestökadulla toimivat kolmannen sektorin yhdistykset, Espoon Mielenterveysyhdistys EMY ry, Hyvä-Arki ry ja Kalliolan Setlementin Askel-projekti.

Espoon ympäristöyhdistys on jo aikaisemmin tehnyt yhteistyötä näiden järjestöjen ja erityisesti Espoon Mielenterveysyhdistys EMY ry:n kanssa. Espoon ympäristöyhdistys jatkaa erilaisten luontoretkien ja kaupunkipolkukävelyjen järjestämistä sekä muiden luontoon liittyvien retkien suunnittelua ja järjestämistä yhdessä EMY:n kanssa. Tämä on myös kirjattu yhdistyksemme syyskokouksen vahvistamassa toimintasuunnitelmassa vuodelle 2008.

– Valok. Riitta Hinkkanen

Syksyinen veneretki Kytön saarelle

Pasi Raipola

Pro Espoojoki Ry:n iskuryhmä, Rainer Lahti, Pasi Raipola ja Pekka Vakkuri, kävi syyskuun loppupuolella tutustumassa Suvisaariston eteläpuolen Kytön saariryhmään. Se on Espoon uloimpia maa-alueita, kooltaan n. 16 hehtaaria. Metsäisen pääsaaren lisäksi ryhmään kuuluu kolme pientä kalliosaarta. Alue on linnustoltaan arvokas ja monipuolinen. Pääsaari on paikoin lähes luonnontilainen, koska se ollut vuosikymmeniä puolusvoimien hallinnassa, jolloinka ulkopuolisten liikkuminen alueella on ollut hyvin sattunnaista. Kytöstä löytyy monenlaisia luontotyyppejä; puutonta kalliolakea, hiekkarantoja, merenrantaniittyjä ja jopa noin hehtaarin kokoinen suojaisa laguuni. Saarella on myös kaksi pientä lampea ja tervaleppälehto. Käydessämme saarella 21.9. oli sateinen ja tuulinen päivä, kuten valokuvista käy ilmi. Kiersimme saaren ja ihastelimme koskemattomia rantakallioiden sammalpeitteitä. Saarella on vielä jäljellä joitakin puolusvoimien rakennelmia, joista yksi on vanha venäläisten viime vuosisadan alussa rakentama hirsirunkoinen majoitusparakki, vanhoja suoja- ja tähytysasemia ja kaksi kallioon louhittua tykkiasemaa. Saaren korkeimmalla kohdalla on tutka-

torni, jonka huipulla armeijan tuuligeneraattori piti aavemaista ulinaa kovassa tuulessa.

Espoon ympäristölautakunnan v. 2001 teettämän luontoselvityksen mukaan saariryhmällä pesii mm. harvinaiset pilkkasiipi, tylli, karikukko, riskilä, pikkulepinkäinen ja kivitasku. Ajankohdan ja sääolojen vuoksi emme juurikaan lintuja havainneet, ainoastaan joutsenpari lounasti laguunissa.

Saaren hallinnollinen asema on tällä hetkellä epäselvä. Espoon kaupungin ja valtion välinen maanvaihto ei onnistunut, koska saaren omistusoikeus riitautettiin. Kaupunkihan oli kaavailut saarta virkistyskäyttöön. Toivottavasti asia selviää lähiaikoina ja tuleva omistaja ymmärtäisi saariryhmän luonnon arvon ja haavottuneisuuden. Parastahan olisi mikäli alue rauhoitettaisiin pääosin ja alueella sallittaisiin vain kevyt ja ohjattu virkistyskäyttö.

Jutun kirjoittaja Pasi Raipola on Espyyn edustaja Pro Espoojoki ry:ssä.

Lähde: Espoon Kytön saaren luontoselvitys, ympäristölautakunnan julkaisu 2/2001

*Kosteikko. Lehtomainen juotti, merenrannan niittykasvistoa.
– Valok. Pasi Raipola*

Linnustollisesti tärkeä laguuni. – Valok. Pasi Raipola

Lintuluodot. – Valok. Pasi Raipola

Pro Espoonjoki: Mieli-pide Pellaksenmäen kaava-aineistosta 630700

Kaavoitus ei ole yleiskaavan (PYK1) mukainen. Rakentamistehokkuus on ylimitoitettu näin arvokkaalla kulttuurihistoriallisella alueella. Alueen julki-set palvelut ovat puutteelliset ja alueen kylämisyys tulisi säilyttää paremmin.

Kaupunkisuunnittelulautakunnankin esittämä leveä poikittainen viherakseli pitää toteuttaa riittävän leveänä, niin ettei purolaakson luonnonmukaisuutta tarpeettomasti muuteta. Puro- ja jokiuomien varsille voidaan toteuttaa luonnonmukaisen vesirakentamisen keinoin suojakosteikkoja ja johtaa hulevedet luontaisesti imeytymään. Nyt esitetyssä aineistossa ei ole tarkempia suunnitelmia valumavesien käsittelystä kaava-alueella.

Puusto on säilytettävä riittävän leveänä suojavyöhykkeenä rakennettavan alueen ja Kehä III:sen välillä, tätä suojavyöhykettä tulee monipuolistaa ja hoitaa, niin että sen ilmaston- ja meluhaittoja vähentävä vaikutus korostuu. Hulevesien käsittelystä ja melunsuojien rakentamisesta on sovittava maankäyttösopimuksessa ja esitettävä suunnitelmat kaavaselostuksessa ja kaavakartassa selkeästi. Kehä III liikenteen lisäys on YTV:n arvion mukaan lähes kaksinkertainen v. 2020 mennessä.

Viherkaistalle Kehä III:lta jokivarteen on saatava yhtenäinen puu- ja pensaskaista kävelypolkuineen, joka yhtyisi joenvarren puusto- ja viherkaistiaan, niin ettei luonnonmukaista puustoa tarpeettomasti harvenneta, vaan istutetaan lisää alueella luontaisesti viihtyviä lajeja. Puro- ja jokilaaksoon

ei saisi suunnitella raskaita ja ylitteho-kaasti valaistuja kevyenliikenteenväy-
liä. Viheryhteys Träskändan ls- alueel-
le pitää säilyttää ja pyrkiä paranta-
maan sen ekologista laatua. Arvokkaan Glimsinjoen luontokokonai-
suuden (Ingaksenmetsä) säilyttämi-
seksi pitäisi tutkia mahdollisuutta muo-
dostaa riittävän suuri (kaava-alueen
rajat ylittävä) suojelualue jokilaak-
soon.

Ylipäätään joen varteen on jätettävä
riittävän leveä EV-alue, jotta joen hyd-
rologia ei merkittävästi muutu. Joessa
elää meritaimen, joka on erittäin uhan-
alainen EN laji. Kaava-aineiston päi-
väyksistä voi päätellä, ettei alueelta
tehtyä luontoselvitystä ole voitu riittä-
västi huomioida. Hankkeen asiakortin
mukaan selvitys on saapunut 1.6.2007
ja mm. havainnekartta on päivätty
5.6.2007. Luontoselvitys on liitetty
Avoin Espoo -sivustoon vasta
10.8.2007, tämä ei mielestämme vas-
taa kaupunkisuunnittelukeskuksen
uutta vuorovaikutteista kaavoituspro-
sessia riittävän hyvin.

Kaava-aineistoa on selkeästi muokat-
tava kevyempään suuntaan ja jatko-
suunnittelussa on huomioitava luonto-
selvityksen suositukset.

Pro Espoonjoki Ry

Kaavoitustoimikunta yhdistyksen hal-
lituksen valtuuttamana

Kauno Pollari/Pasi Raipola

Luonnonsuojelua vauvasta vaariin

Helena Rantanen

Perheille suunnattu luonto- ja ympäristötoiminta voi olla luontoretkiä, kursseja, kerhoja, teemapäiviä ja tapahtumia. Luonnonsuojeluyhdistykset voivat suunnata osan toiminnastaan niin, että se soveltuu myös alle kouluikäisten lasten perheille. Toimintaa voi paikallisella tasolla toteuttaa myös yhdessä muiden järjestöjen kanssa. Perheille suunnattuja tapahtumia ym. järjestävät mm. Mannerheimin Lastensuojeluliitto, 4 H-piirit, Suomen Latu. Luonteva yhteistyökumppani suomen Luonnonsuojeluliiton paikallisyhdistyksille on kunnassa tai piirissä vaikuttava Luonto Liiton yhdistys. Luonto Liitolta saa vankan käytännön tiedon lasten- ja nuortenleirien ja kouluikäisten luontokerhojen toteuttamisesta.

Suomen Luonnonsuojeluliiton ja Luonto Liiton perhetoimintaprojektin aikana viitisen vuotta sitten kannustettiin luomaan alueellisia piirikohtaisia perhetoimintaryhmiä. Uudenmaan piirin alueella tartuttiin uudella innolla perhetoiminnan lisäämiseksi. Olemme sopineet vuoden 2008 kesälle neljästä luontoelämysleiristä perheille: kaksi pidetään Hangossa Bengtsårisissa ja kaksi Espoon Kattilajärvellä espoolaisille ja vantaalaisille. Perheleirien ohjaajille pidetään koulutuspäivä maaliskuussa ja heidän käsikassaraksi kootaan ajantasalla oleva perhetoiminnan tietokansio. Uudenmaan eri luontokohteisiin tehdään 4-5 vauvoillekin soveltuvaa retkeä mm. 24.2 Luukissa Espoossa talvitapahtuma, jossa lumijäljistä tunnistetaan alueen pikkuotuksia ja 5.4 lintu- ja ötökkäretki Viikkiin Helsingissä. Tavoitteena on tarjota

kiinnostuneille perheille mahdollisuus syksyllä kokoontua perhekerhoihin tutkimaan luonnon salaisuuksia.

"Voihan meidän retkille/tilaisuuksiin aina tulla perheitä, mikäs siinä, senkun tulevat vaan mukaan"-ajatus varmaan kävi monen lukijan mielessä. Jaksako 4-vuotias kävellä suunnitellun polun? Pääseekö nuotiopaikalle rattailla? Missä on vessa? Onko siellä potta? Onko matkalla vaippapepun pesumahdollisuutta? Soveltuuko uima- paikka uimataidottomille? Onko lasten istuttava paikoillaan hiljaa vai voivatko he leikkiä ja piirrellä siihen varatussa paikassa?

Useimmat yhdistysten järjestämät tapahtumat ym. soveltuvat myös perheille, jos pienten lasten mukana oleminen huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa. Pari kilometriä pitkiä luontopolkuja, joissa on taaperoille soveltuvia tehtäviä voi muokata jo olemassaolovien polkujen pohjalta ym.

Tarjoamalla perheille tilaisuuksia mukavaan yhdessäoloon tuemme lasten myönteisten luontosuhteiden kehittymistä. Lapsuudessa koetut luontokokemukset ovat tärkein yksittäinen tekijä ympäristövastuullisuuden taustalla. (Wahlström 1997) Herkkyyset, myötätunto luontoa kohtaan, elämykset ja omat kokemukset synnyttävät kunnioitusta ja luontaista halua suojella luontoa.

Helena Rantanen, Kirkkonummen ympäristöyhdistys

Valok. Henrik Kettunen

ENY:n talviluontoleirit 2008

Lasten talviluontoleiri hiihtolomalla

Tule luontoleirille tutustumaan elämään lumen alla, laskemaan pulkkamäkeä ja tutkimaan salapoliisityönä eläinten jälkiä hangella.

Lastenleiri järjestetään Espoon Luukissa **17.-20.2.2008** eli sunnuntaista keskiviikkoon. Leiri on tarkoitettu ala-asteikäisille lapsille. Leiripaikalle on kuljetukset Helsingistä, Myyrmäestä ja Espoon keskuksesta. ->

Espoon ympäristöyhdistyksen hallitus vuonna 2008

Puheenjohtaja Venn Stephen p. 09-191 57712, stephen.venn@helsinki.fi

Varsinaiset jäsenet:

Solantie Veikko (varapj.) p. 09-854 1524

Laakso Eeva-Liisa (tal.hoit.) p. 09-2561241, eeva.laakso@pp.inet.fi

Raipola Pasi pasi.raipola@saunalahti.fi

Lamminpää Jorma jormalamminpaa@hotmail.com

Itkonen Pirjo pirjo.itkonen1@luukku.com

Schönberg Sinikka

Simolin Helena p. 050-3379334, helena_simolin@suomi24.fi

Ruohonen Merja (päätoimittaja) p. 09-803 4759, merjaru@jippii.fi

Varajäsenet:

Hagner Päivi

Melkko Tarja p. 050-3725232, tarja.melkko@pp.inet.fi

Kangas Elsa elsa.kangas@helsinki.fi

Leirin järjestää Luonto-Liiton Uudenmaan piiri yhdessä aluejärjestöjensä Espoon Nuorten Ympäristönsuojelijöiden ja Vantaan Luonnonystävien kanssa. Talvileirin hinta on luontoliiton jäsenille 80 – ja muille 100 –. Hinta sisältää kuljetuksen, ohjelman, vakuutuksen ja maukkaan kasvisruoan.

Talvinen luontoleiri nuorille hiihtolomaviikolla

Nuorten talvileirillä luvassa lumienkeleitä, tähtitaivaan kauneutta ja talvista luontoharrastusta. Tule tutustumaan muihin luonnosta ja ympäristöasioista kiinnostuneisiin nuoriin!

Nuortenleiri järjestetään Espoon Luukissa **20.-23.2.2008** eli keskiviikosta lauantaihin. Leiri on tarkoitettu 13-16-vuotiaille. Leirille järjestetään kuljetukset Helsingistä, Myyrmäestä ja Espoon keskuksesta.

Leirin järjestää Luonto-Liiton Uudenmaan piiri yhdessä aluejärjestöjensä Espoon Nuorten Ympäristönsuojelijöiden ja Vantaan Luonnonystävien kanssa. Talvileirin hinta on luontoliiton jäsenille 80 – ja muille 100 –. Hinta sisältää kuljetuksen, ohjelman, vakuutuksen ja maukkaan kasvisruoan.

Talvitapahtuma perheille.

Espoon Nuoret Ympäristönsuojelijat ja Espoon ympäristöyhdistys järjestävät yhdessä talvitapahtuman perheille sunnuntaina **24.2. 2008** Luukissa. Lisätiedot ja ilmoittautumiset eny@saunalahti.fi tai p. 09 859 6758

Espoon ympäristöyhdistys toivottaa
kaikille jäsenillemme sekä
yhteistyökumppaneillemme

Rauhallista Joulua
ja
Onnellista Uutta
Vuotta 2008

